

N:o 74.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 Maj 1872.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående omarbetning af gällande grufvestadga.

(Lag-Utskottets Betänkande N:o 38.)

S. A. K.

Sedan hos Riksdagen fråga blifvit väckt om utarbetande af ny grufvestadga, har Riksdagen tagit denna fråga under öfvervägande och dervid funnit gällande grufvestadga af den 12 Januari 1855 tarfva omarbetning, i hufvudsakligt syfte att jordegares rätt i förhållande till inmutare måtte mera än nu är händelsen blifva tillgodosedd och bestämd.

Så väl i fråga om vilkoren för erhållande af mutsedel och för bibehållande af rättigheten till inmutad fyndighet, som äfven i åtskilliga andra afseenden synes denna stadga lemna rum för väsendtliga anmärkningar, bland hvilka må anföras: att det rådrum af ett år från mutsedelns utfärdande, som inmutare enligt nämnda författning har sig förunnadt, innan han behöfver företaga skärpning eller försöksarbete, synes vara allt för rymligt; att inmutare är nog mycket gynnad, då han, sedan arbetet en gång blifvit påbörjadt, kan bevara sin rätt till grufvan blott derigenom, att antingen bergsprängning till en kubikfamn, eller 4 à 5 famnars jordrym-

ning, eller ock annat grufve- eller grufvebyggnadsarbete, motsvarande 200 dagsverken, årligen på stället utföres; att författningen, efter hvad erfarenheten ock skall visat, lemna rum för missbruk i afseende på det så kallade hviloståndet, hvarigenom grufvearbetet kan få hvila nästan huru lång tid som helst; att, enär den, som uttagit en mutsedel, icke har skyldighet att derom underrätta jordegaren förr än när skärpningsarbetet skall företagas, den sednare under tiden befinner sig i ett tillstånd af osäkerhet, som svårligen låter förena sig med ett tillbörligt beaktande af eganderättens helgd; att, ehuru största och bästa delen af ett hemmans egor kan genom inmutningar frånhändas jordegaren, författningen likväl icke stadgar någon skyldighet för grufveegare att i förhållande dertill deltaga i hemmanets ränta och öfriga onera, eller till stamhemmanet erlägga årlig afgäld, på sätt för jordafsöndring i allmänhet är stadgad; att författningen icke innehåller erforderliga bestämmelser angående dispositionsrätten öfver de icke inmutningsbara berg- och jordarter, såsom eldfast lera, sandsten, skiffer m. m., som vid skärpning eller grufvedrift anträffas; samt att jemväl saknas nödiga föreskrifter, huru förfaras skall vid tvister emellan jordegare, som begagnar siu rätt att deltaga i grufvedrifter, och inmutare, angående anordningarne och planen för det gemensamma grufvearbetets bedrifvande.

Hvad särskildt angår inmutningsrätten i afseende på stenkol, så har uppmärksamheten blifvit fästad vid det förhållande, att under sednare åren, till följd af den bekanta tillgången på stenkolslager i Skåne, flera tusen mutsedlar uttagits å Skånes bördiga sädesfält. Inmutningarne lära här blifvit en spekulation, som, derest den får ohejdadt fortgå, hotar att i betänkelig grad skada jordbruksnäringen. Då likväl kända geologiska förhållanden torde lemna ledning för sökandet efter stenkolsfyndighet, synes inmutningsrätten härutinnan kunna utan synnerlig skada för industriens utveckling om icke alldeles upphävas åtminstone på det sätt begränsas, att garantier uppställas emot dess missbrukande till men för jordbruket. Men i hvilketdera fallet som helst anser Riksdagen, som i saknad af erforderlig utredning ej tilltror sig att i detta afseende uttala något bestämdt omdöme, det vara angeläget, att denna fråga genom särskild lagstiftning skyndsamt löses, oberoende af den mera omfattande omarbetningen af grufvestadgan i öfrigt.

På grund af hvad anfördt blifvit, får Riksdagen i underdånighet an hålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes dels taga i nådigt öfvervägande huruvida inmutningsrätten i fråga om stenkol må kunna alldeles upphävas eller så begränsas, att garantier uppställas emot missbruk deraf till men för jordbrukare eller jordegare, samt i ena eller andra fallet derom utfärda

nådig författning, dels låta omarbete grufvestadgan i öfrigt i syftning att förekomma missbruk af inmutningsrätten till men så för jordbruket som bergsbruket.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 13 Maj 1872.

N:o 75.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1872.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående upprättadt nytt reglemente för Riksgälds-kontoret.

(Stats-Utskottets Memorial N:o 92.)

S. A. K.

Då det reglemente för Riksgälds-kontoret, hvilket vid innevarande riksdag utfärdas, innehåller åtskilliga närmare föreskrifter, hvilka icke finnas intagna i Riksdagens derom till Eders Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga skrivelser, har Riksdagen uppdragit åt sina fullmäktige i Riksgälds-kontoret att, så fort ske kan, efter emottagande af det nya reglementet, till Eders Kongl. Maj:t, å Riksdagens vägnar, i underdånighet aflemna ett exemplar af samma reglemente.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 14 Maj 1872.
